

Procvičování pravopisu český jazyk pro 6. ročník ZŠ

Uvnitř klíč s řešením

Vydavatelství
Taktik

Procvičování pravopisu – český jazyk pro 6. ročník ZŠ

Autorky: Mgr. Hana Havlíčková
Mgr. Veronika Mazalová

Odborná spolupráce: Mgr. Věra Štefánková
Mgr. Václav Placák

Jazyková korektorka: Mgr. Věra Štefánková

Grafická úprava a sazba: Jan Homola
Návrh obálky: Mgr. Martin Pavlík, Sára Doležalová

Produktový manažer: Mgr. Lucie Pěnkavová
Projektový manažer: Ing. Jaroslav Brdjar

ISBN: 978-80-7563-126-8
1. vydání, 2018

Copyright: © Vydavatelství Taktik International, s.r.o., Praha 2018
Vyrobil a vydal: Taktik International, s.r.o., Argentinská 38, 170 00 Praha 7

Všechna práva vyhrazena. Šíření či reprodukce obsahu nebo jeho částí jakýmkoliv způsobem jsou bez předchozího písemného souhlasu vydavatele zakázány.

.....
JMÉNO

.....
ŠKOLA

.....
TŘÍDA

.....
ŠKOLNÍ ROK

Obsah

● Opakování hlásek	2
● Vlastní jména	6
● Shoda podmětu s přísudkem	8
● Slovní druhy	10
● Pravopis podstatných jmen rodu mužského	12
● Pravopis podstatných jmen rodu ženského	13
● Pravopis podstatných jmen rodu středního	14
● Pravopis přídavných jmen	15
● Zájmena	17
● Pravopis číslovek	19
● Pravopis slovesných tvarů	21
● Větné členy – podmět	26
● Větné členy – přísudek	27
● Větné členy – předmět	28
● Větné členy – příslovečné určení	30
● Větné členy – přívlastek	32
● Větné členy – doplněk	33
● Souvětí	34
● Pravopis přímé a nepřímé řeči	46
● Souhrnné opakování	47
● Klíč k řešení	52

Rozděl slova na slabiky pomocí pomlček.

stoupat _____

sousedka _____

naroubovat _____

pauza _____

bouda _____

kouzlo _____

soustředění _____

s Karlou _____

droboučký _____

nekoukej _____

souvětí _____

rozhoupat _____

kroupy _____

brouček _____

kroužit _____

houba _____

ploutev _____

pouliční _____

naučit _____

dlouho _____

sousto _____

nejsou _____

Francouz _____

doučování _____

soubor _____

koupit _____

pavouk _____

okoupat se _____

Austrálie _____

chlouba _____

toulat se _____

neposlouchal _____

nedoučil se _____

zoufalý _____

doudit maso _____

doužívat lék _____

Doplň správně čárky nad samohláskami.

laska

kraska

paska

mlaska

lichá

picha

pycha

vzdychá

kvítí

svítí

v sítí

třpytí

pasek

hlasek

vlasek

konipasek

sluně

vuně

tuně

stuně

suda

nuda

Ruda

puda

syr

vyr

ryl

netopyr

mračí

svačí

spačí

tlačí

davát

mavát

sahát

kabat

nosi

nosy

vosi

vosy

patek

platek

svatek

kolovratek

střída

Lida

snida

křída

mlyn

plyn

stin

syn

bazeň

bazen

na zem

razem

kosi

kosy

prosi

bosi

plan

stan

klam

sam

jama

dama

sama

mama

řikat

vzlykat

blikat

pykat

Urči slovní druhy pomocí čísel.

Třikrát zvítězil na mistrovství Evropy, ale denně musel tvrdým tréninkem toto

 vítězství zajišťovat, obětoval volný čas i svůj osobní život, dodržoval přísnou

 životosprávu, nepoznal zábavu, jeho práci i koníčkem mu byl sport.

z 32

Urči slovní druhy ve větách pomocí čísel.

Děti jsme tam neviděli. Koupili jsme si veliký nafukovací míč. Hlasy fanoušků

 burácely celým hřištěm. Konečně přišla vydatná letní bouřka. A Petr břínek mu

 jednu do nosu. Během cesty se nic nestalo. Šli jen náhodou kolem. Žádný z vás

 ve zkoušce neobstál. Poslal jí dlouhý dopis. Tento problém rychle vyřešíme.

Pozoroval se v zrcadle.

z 54

Náš starý dobrý Azor nás vítal. Tisíce a tisíce kobylek ničí celou úrodu.

 Dědečkovi už oči nesloužily. Bratrovi bude patnáct let. Prý budeš mít samé

 jedničky? Otušilí lidé bývají zdraví. Vtom se přihnala silná bouře. Starejme se

 o své zdraví! Šli jsme okolo rybníka. Chlubil se svým novým kolem. Ani se neptejte.

 Uslyšeli jsme tiché pípání. Sledovali každodenní zpravodajství. Dávej přece pozor!

z 62

Doplň čísla slovních druhů.

mračí - _____	svačí - _____	spáči - _____	tlačí - _____
dávat - _____	mávat - _____	kabát - _____	sahat - _____
nosí - _____	nosy - _____	vosí - _____	vosy - _____
pátek - _____	plátek - _____	svátek - _____	kolovrátek - _____
střídá - _____	Lída - _____	snídá - _____	křída - _____
mlýn - _____	plyn - _____	stín - _____	syn - _____
bázeň - _____	bazén - _____	na zem - _____	rázem - _____
kosi - _____	kosy - _____	prosí - _____	bosí - _____
jáma - _____	dáma - _____	máma - _____	sama - _____
říkat - _____	vzlykat - _____	diktát - _____	pykat - _____
Švéd - _____	hned - _____	med - _____	rotoped - _____
věž - _____	lež - _____	těž - _____	běž - _____
dozor - _____	fazol - _____	názor - _____	pozor - _____
kočka - _____	počká - _____	vločka - _____	kulaťoučká - _____
něčí - _____	mečí - _____	klečí - _____	tenčí - _____
hurá - _____	můra - _____	stvůra - _____	šňůra - _____
naše - _____	plaše - _____	kaše - _____	snášet - _____
rýma - _____	zima - _____	spíná - _____	špína - _____
snad - _____	rád - _____	chlad - _____	mlád - _____

Doplň chybějící údaje v tabulce.

INFINITIV	OSOBA	ČÍSLO	ČAS	ZPŮSOB	DOPLŇOVANÉ SLOVO
přijít	3.	jednotné	přítomný	podmiňovací	
					spočítali
					tlač
spát	2.	množné	přítomný	rozkazovací	
házet	1.	jednotné	minulý	oznamovací	
					vyfotografuješ
vstávat	1.	množné	minulý	oznamovací	
					všimla si
hledět	1.	množné		rozkazovací	
klepnout	2.	jednotné	minulý	oznamovací	
					škytnu
chránit	3.	množné	přítomný	podmiňovací	
					spočítali bychom
					rozsvítí
zlobit se	2.	jednotné	minulý	oznamovací	
					stoupejme

Utvoř všechny tvary rozkazovacího způsobu.

vrátit se _____

chodit _____

vyprávět _____

vypravovat _____

rozumět _____

ležet _____

uklidit _____

uklízet _____

z 8

Urči, kdy jde o přítomný (P) a kdy o minulý (M) podmiňovací způsob.

Kdyby byli lidé opatrnější, nebylo by tolik dopravních nehod. ( ) Podal byste mi jídelní lístek? ( ) Kdyby to byl řekl, byli bychom mu pomohli. ( ) Měl byste si to přečíst ještě jednou. ( ) Udělal bys to pro mě? ( ) Nepovažovali bychom případ za ukončený. ( ) Rád bych věděl ( ), zda by byl dokázal vyhrát. ( ) Byl bych tě chválil ( ), kdybich měl proč. ( ) Kdybys byl rozváznější! ( ) Nechtěli bychom zde zůstat. ( )

z 12

**Najdi ve větě předmět, podtrhni ho
a napiš nad něj jeho pád.**

Nemám ráda rajčata.	V matematice mohou děti využívat kalkulačku.	Na Vánoce jsme dostali štěně.
Nedívej se z okna a uč se.	Uklid' si nepořádek.	Šel do lesa na houby.
Na zahradě vysadila cibuli a česnek.	Děti si uklidily hračky.	V pohádkách lidé upisují svou duši čertovi.
Stal se malířem.	Po obědě se Petr díval na televizi.	Mám chuť na čokoládu.
Petr trhal jablka.	Robin si přečetl zajímavou knihu.	K narozeninám dostal nové kolo.
Michal se na písemku nenaučil.	Katka rozbila fialový hrníček.	Na stole měla pouzdro a sešit.

**Vypiš z věty předmět
a urči pád, číslo, rod, vzor.**

z 18

Věta	Předmět	pád, číslo, rod, vzor
Zahráli si hru.		
Děti se dotkly podlahy.		
Pozorovali jsme děti.		
Rodiče se zúčastnili slavnosti.		
Bratr se podobá sestře.		
Dívka napsala knihu.		
Armáda bojovala proti nepříteli.		
Děti se dívaly na auta.		
Eva čte zajímavý časopis.		
Patrik vyprávěl o výletu do Tater.		
Tomáš byl zvolen kapitánem.		
Petr se zajímal o češtinu.		
Michal psal domácí úkol na lavici.		
U řezníka nekoupíme zeleninu.		
Vidíte na ulici nepořádek?		

z 15

Doplň předmět podle příslušného zadání.

Tomáš se díval na _____.	4. p., j. č., ženský rod, vzor růže
Jana pije _____.	4. p., j. č., ženský rod, vzor žena
Lucie si zpívala _____.	4. p., j. č., ženský rod, vzor píseň
Chlapci se stýskalo po _____.	6. p., j. č., mužský rod, živ., vzor pán
Maminka koupila _____ nové šaty.	3. p., j. č., ženský rod, vzor žena
Podíval se z okna na _____.	4. p., j. č., mužský rod, živ., vzor pán
Karolína se bojí _____.	2. p., mn. č., mužský rod, živ., vzor pán
Kamil si prohlíží _____.	4. p., j. č., mužský rod, neživ., vzor hrad
Pes rozkousal _____.	4. p., j. č., mužský rod, neživ., vzor hrad
Dostala jsem hezký _____.	4. p., j. č., mužský rod, neživ., vzor hrad
Přinesla si do školy _____.	4. p., j. č., mužský rod, živ., vzor pán
Eva si čte každý večer _____.	4. p., j. č., ženský rod, vzor žena
Bez _____ nesmí jet na dovolenou.	2. p., mn. č., mužský rod, živ., vzor muž
V zimě nesmí jíst _____.	4. p., j. č., ženský rod, vzor žena
Udělal(a) přijímací _____ na střední školu.	4. p., j. č., ženský rod, vzor žena
V obchodě jsem si koupila krásné fialové _____.	4. p., j. č., střední rod, vzor město

Podtrhni příslovečná určení.

Stál jako opařený.	Anonymy vyhazují do koše.	Na závěr se s námi rozloučil.
Procházel se v lese.	V létě dozrávají borůvky.	Ten referát udělám zítra.
Zítra nepřijdu.	Vybarvěte obrázek pastelkami.	Nervózně přecházel po pokoji.
Venku padal sníh.	Zajdi se do koupelny umýt.	Těhotné ženy by měly pravidelně odpočívat.
Do knihkupectví přišly nové tituly.	Mnoho lidí se přišlo podívat na ohňostroj.	Učitel musí mluvit zřetelně a nahlas.

z 15

Podtrhni příslovečná určení a urči jejich druh.

Kvůli kácení deštných pralesů vymírají vzácní živočichové.		Půjdeme do divadla.	
Za špatné chování dostane poznámku.		Celé prázdniny jsem strávila na horách.	
Petrova babička bydlí ve vedlejší vesnici.		Odjakživa chtěl být hercem.	
Jakub moc nemluví.		Běž se převléct.	
Na jaře vykvétají sněženky.		V Římě stojí Koloseum.	
Pojedu do Řecka.		Vidíte ten nepořádek ve vedlejší třídě?	
Brzy se uvidíme.		Vůbec se nepotkali.	
V noci se vypařil.		Přijdu večer.	
Známe se od března.		Ted' nemůžu přijít.	
Prázdniny začínají v červenci.		Eva byla doma.	

z 20

Podtrhni příslovečná určení a urči jejich druh.

Přijdeme zleva.		Jak dlouho se tam zdržíš?	
Klepal se zimou.		Za chvíli odejdeme a nevrátíme se.	
Prázdniny jsem strávila na horách.		Zítra přijedou.	
Písemné práce se zúčastnilo málo lidí.		Tančil krásně.	
V sobotu nepršelo.		Čekali jsme na ně dlouho.	
Zatvářil se smutně.		Monika s Klárou se odstěhovaly daleko.	
Přijedu brzy.		Připili mi na zdraví.	
Na zahradě rostou hrušně a jabloně.		Vrátili se domů.	
Přišla jsem za ním kvůli včerejší hádce.		Dělej svou práci pořádně.	
Kvůli slzám nic neviděla.		Úvodem nám popřál krásný den.	
Ležel na zemi.		Den strávili na zahradě.	
Vyučování trvá hodinu.		Odstěhoval se před týdnem.	
Přijel k nám zdaleka.		Kam jdeš?	
Křičel jako na lesy.		Na podzim sklízají hrušky a jablka.	
Jeho nejlepší díla vznikla v ateliéru.		Odešel jsem koupit meloun a jahody.	
Běhá rychle.		Děj knihy Harryho Pottera se odehrává v Bradavicích.	
Dívala se z okna.		V Itálii pěstují výborné meruňky.	

Rozlišuj mezi větou hlavní a vedlejší (VH/VV).

Jednou šli Šebesta s Machovou do školy ( ), pes Nenatán je uviděl ( ) a hned paní Mnohonožkové utekl ( ), aby je do té školy doprovodil ( ).

Vrabci se rozletěli ( ), ale za chvíli se zase snesli na zem ( ), zobali ( ) a libovali si ( ).

Loupežníka popadla taková pýcha nad synkem Hanýskem ( ), že musel třikrát vystřelit z pistole ( ).

Poprvé střelil ( ), aby Hanka věděla ( ), že Hanýska našel ( ).

Podruhé střelil ( ), aby se Hanka dověděla ( ), že Hanýsek prošlapal první střevíce ( ).

Zrčečku přinesli do hájovny proto ( ), že měla přeraženou pacičku ( ).

Ferdík se vzpíral ( ), dělal ( ), jako by chtěl stonožku táhnout ( ), ale vlastně ji obratně otáčel ( ), aby ji řídil rovnou k mraveništi ( ).

Když člověk viděl ( ), že psi žijí ve smečkách ( ), začal také žít ve smečkách ( ).

Pejsek s kočičkou měli u lesa svůj malý domeček ( ) a tam spolu bydleli ( ) a chtěli všechno dělat tak ( ), jak to dělají lidé ( ).

Ale oni to vždycky tak neuměli ( ), protože mají malé a nešikovné tlapičky ( ) a na těch tlapičkách nemají prsty ( ), jako má člověk ( ), jenom takové malé polštářky s drápký.

Když Miky viděl ( ), jak Pepík sedí doma na peci ( ), velmi se divil ( ), proč nešel do školy ( ).

A šli ( ), dokonce letěli ( ), ale letěli hezky nízko ( ), aby brouček nespadol ( ), a jen tak daleko, aby nezabloudil ( ), až poletí sám ( ).

Jelen chodíval na pastvu a vždycky ( ), když odcházel ( ), příkazoval Smolíčkovi ( ), aby zavřel ( ) a nikoho nepouštěl ( ).

Slepička běžela k milému kohoutkovi ( ), pustila mu do krku kapku vody ( ), kohoutek zatřepetá křídly ( ), skořepinka mu vyskočí z krku ( ) a on vesele zakokrhá ( ).

Onoho dne ležel Meloun pod autem ( ) a dělal ( ), jako že spravuje ( ).

Zajíčci březňáčci přestávají být slepí ( ), začínají mžourat po okolí ( ) a nejde jim do hlavy ( ), nač je země tak veliká ( ), když mají tak krátké pacičky ( ).

Tvoř graf – vzorec souvětí.

Sluníčko, Měsíček a Kohoutek žili za pradávných dob ve svornosti a lásce, jak se na bratry patřilo.

Jednou si Sluníčko vyšlo na procházku, ale Měsíček s Kohoutkem zůstali doma a hospodařili.

Přiblížil se večer, proto dal Měsíček Kohoutkovi rozkaz, aby vyhnal hvězdičky na pastvu.

Kohoutek mu to odepřel, protože to byla povinnost Měsíčka.

Tu se Měsíček dopálil, popadl Kohoutka za hřebínek a shodil ho z nebe na zem.

Když se Sluníčko vrátilo, shánělo se po bratříčku Kohoutkovi, ale nemohlo ho nikde najít.

Konečně se Měsíček přiznal, že provedl něco nepěkného.

Sluníčko se velice zarmoutilo a přemýšlelo, jak situaci vyřeší.

Procvičování pravopisu – český jazyk pro 6. ročník ZŠ

- Procvičování pravopisu je součástí ucelené řady učebnic a pracovních sešitů Hravá čeština pro výuku českého jazyka na 2. stupni základních škol.
- Pracovní sešit sestavil **odborný tým pedagogů a lektorů** na základě zkušeností s výukou na druhém stupni.
- Pracovní sešit slouží k procvičování pravopisných jevů probíraných v 6. ročníku – vlastní jména, shoda podmětu s přísudkem, slovní druhy, pravopis podstatných jmen, pravopis přídavných jmen, větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč ad.
- Součástí pracovního sešitu je klíč s řešením.

Další tituly z řady

Procvičování pravopisu – český jazyk pro 2. stupeň ZŠ:

ISBN: 978-80-7563-126-8

9

788075

631268

Pracovní sešit je připraven v souladu
s Rámcovým vzdělávacím programem.